

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА  
СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ****Спеціальність: С4 «Психологія»****Освітньо-професійна програма: Клінічна психологія****Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)****Форма здобуття освіти: очна****Рік навчання: 2****Семестр(и): III (осінній)****Тип освітнього компонента: обов'язковий****Навчальний рік: 2025-2026****Обсяг: 3 кредити ECTS (90 год.)****Навчальні заняття: лекції, консультації****Підсумковий контроль: диф. залік****Пререквізити: загальна психологія,  
психологія особистості.****Кафедра/підрозділ: кафедра української мови, психології та педагогіки, пр. Науки, 4, корпус А, 5 поверх****Керівник освітнього компонента: Чернова Валерія Костянтинівна  
email: vk.chernova@knmu.edu.ua****ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

Курс «Вікова психологія» спрямований на формування у здобувачів системного розуміння закономірностей взаємодії особистості та суспільства, механізмів соціальної поведінки, групової динаміки, впливу соціального середовища на свідомість, установки та мотивацію людини. Дисципліна поєднує теоретичні засади соціальної психології з практичними методами дослідження соціальних процесів, сприяє розвитку професійних навичок ефективної міжособистісної взаємодії, комунікації, лідерства, попередження та вирішення конфліктів. Курс формує у майбутніх психологів здатність аналізувати соціально-психологічні явища у різних сферах життєдіяльності людини - від малої групи до суспільства в цілому.

**МЕТА КУРСУ:** Здобувачі навчатимуться аналізувати закономірності формування і прояву соціальної поведінки людини, механізми соціального впливу, структуру і динаміку групових процесів, а також розуміти психологічні основи спілкування, лідерства, конформізму, міжособистісного сприймання. Вони оволодіють методами соціально-психологічного дослідження, навчатимуться проводити аналіз соціальних ситуацій і застосовувати отримані знання у психологічному консультуванні, профілактиці та організаційній практиці.

**РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

- знати основні категорії, поняття та концепції соціальної психології, її місце у системі психологічних наук;
- розуміти закономірності міжособистісної взаємодії, групової динаміки, соціального впливу, формування громадської думки;
- володіти знаннями про соціально-психологічні механізми — ідентифікацію, атракцію, соціальне порівняння, стереотипізацію, навіювання тощо;
- уміти застосовувати методи соціально-психологічного дослідження (соціометрію, анкетування, контент-аналіз, експеримент, спостереження) та інтерпретувати результати;
- використовувати здобуті знання для діагностики та оптимізації міжособистісних і групових відносин, вирішення конфліктних ситуацій, налагодження ефективної комунікації;
- розвивати навички командної роботи, емпатії, асертивної поведінки, критичного мислення та соціальної відповідальності у професійній і повсякденній діяльності.

**ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА****Перелік тем лекцій (16 год.):**

1. Вступ в соціальну психологію
2. Особистість з погляду соціальної психології. Соціально-психологічні проблеми соціалізації особистості
3. Соціально-психологічна характеристика спілкування
4. Взаємодія і соціальний вплив. Деструктивні та конструктивні форми взаємодії.
5. Мала група у контексті соціальної психології.

6. Психологія великих соціальних груп і масових явищ.
7. Лідерство і керівництво в малих групах
8. Практичний інструментарій соціальної психології

**Перелік тем практичних занять (24 год.):**

1. Вступ в соціальну психологію
2. Особистість з погляду соціальної психології. Соціально-психологічні проблеми соціалізації особистості
3. Соціально-психологічна характеристика спілкування
4. Взаємодія і соціальний вплив. Деструктивні та конструктивні форми взаємодії.
5. Мала група у контексті соціальної психології.
6. Психологія великих соціальних груп і масових явищ.
7. Лідерство і керівництво в малих групах
8. Практичний інструментарій соціальної психології

**Перелік тем самостійної роботи студента (50 год.)**

1. Вступ в соціальну психологію
2. Особистість з погляду соціальної психології. Соціально-психологічні проблеми соціалізації особистості
3. Соціально-психологічна характеристика спілкування
4. Взаємодія і соціальний вплив. Деструктивні та конструктивні форми взаємодії.
5. Мала група у контексті соціальної психології.
6. Психологія великих соціальних груп і масових явищ.
7. Лідерство і керівництво в малих групах
8. Практичний інструментарій соціальної психології

СРС спрямована на поглиблення та закріплення знань із вікової психології, отриманих у процесі аудиторного навчання, та формує здатність застосовувати їх у професійній діяльності психолога. Вона допомагає розвивати навички аналізу особливостей психічного розвитку людини на різних етапах онтогенезу, опрацювання емпіричних матеріалів і формулювання висновків, а також сприяє підготовці до практичної роботи з дітьми, підлітками та дорослими з урахуванням їхніх вікових характеристик.

**Консультації:** онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

**Методи навчання:** лекцію, спостереження, інструктаж, аналіз і самоаналіз навчальної та професійної діяльності, моделювання ситуацій, розв'язання кейсів, підготовку та публічний виступ.

### **ОЦІНЮВАННЯ**

**Поточна навчальна діяльність (ПНД).** Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog\\_vidprac\\_zaniat.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf)).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД).**

**Індивідуальні завдання (ІЗ)** не передбачені.

**Підсумковий контроль.** Умовою допуску до іспиту є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за ДЗ становить від 50 до 80 балів.

**Оцінка з дисципліни (ОД).**  $ОД = ЗНД + ДЗ$ .

**Оскарження результатів підсумкового контролю** проводиться у встановленому в ХНМУ порядку ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog\\_apel\\_kontrol.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf)).

### ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**Рекомендації щодо роботи на курсі:** брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

**Відвідування занять.** Відвідування лекцій є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog\\_vidprac\\_zaniat.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf)).

**Академічна доброчесність.** ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку ([https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog\\_ad-1.pdf](https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf)).

**Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту** допускається лише з дозволу викладача.

**Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами.** Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

**Час відповіді викладача:** 24 години.

### Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

**Технічна підтримка:** АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

### РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Соціальна психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Сербова, О. Л. Туриніна, О. В. Москаленко, С. О. Хілько, В. О. Чумаков ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Електронні текстові дані (1 файл: 7,83 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 595 с.

2. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія: навчальний посібник. Київ: НАВС, 2020. <https://elar.navs.edu.ua/jspui/handle/123456789/17174>

Зав. кафедри української мови,  
психології та педагогіки

Людмила ФОМІНА